

Handläggare

Jessica Johansson
Telefon: 08-508 15 064

Till

Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2018-06-14

Boende för äldre inom stadsdelsområdet

Svar på skrivelse från Jessica Sjönell (L) och Sabine Pettersson (ers.L)

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

Detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen

Victoria Callenmark
Tf. stadsdelsdirektör

Bakgrund

I stadsdelsnämndens sammanträde 2018-05-15 anmäldes en skrivelse från Jessica Sjönell (L) och Sabine Pettersson (L) gällande möjligheten att Hemmet för gamla, B-huset som nyligen avvecklats, blir ett servicehus för äldre. Skrivelsen har lämnats till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen anger Jessica Sjönell och Sabine Pettersson (L) att vi står inför en ökad andel äldre och att flera alternativa boendelösningar därmed behövs i större utsträckning än vad som finns idag. Vidare framgår det att utbudet av olika boendeformer ska ha utgångspunkt i de äldres önskemål och behov. Ytterligare framgår det av skrivelsen att när äldre som inte har behov av vård- och omsorgsboende och inte klarar av att bo på ett seniorboende behövs servicehus som ett boendalternativ. Skrivelsen hänvisar även till ”Boendeplan för äldre 2019 med utblick mot 2040 för region Östra Söderort”, utifrån att det framtida underskottet på platser i regionen kommer att bli större än tidigare prognoser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp 2018-06-07, i pensionärsråd 2018-06-07 samt i rådet för funktionshinderfrågor 2018-06-05.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens synpunkter och förslag har sin utgångspunkt i målgruppen äldres behov av boendeplatser samt lokalernas förutsättningar för att kunna omvandlas till ett servicehus.

Sweco har på uppdrag av äldrenämnden gjort en uppdatering av fjolårets framskrivning av behovet av äldreomsorg i staden som helhet, region och per stadsdelsområde för perioden 2018-2040. Som en följd av befolkningsutvecklingen förväntas behovet av platser i äldreboende minska under de närmaste åren.¹ I Skarpnäck är behov av boendeplatser på vård- och omsorgsboenden konstant mellan 2018 och 2022. Efter år 2023 förväntas utvecklingen vända mot ett ökat behov av platser på vård- och omsorgsboenden. Prognosen för regionen som helhet är att dagens nivå nås år 2026 och därefter ökar behovet ytterligare. Situationen ser något olika ut inom de tre stadsdelsområdena inom regionen. Det är viktigt att beakta att många andra faktorer än stadsdelsgränser styr de äldres val av boende. Som en följd av valfriheten inom äldreomsorgen kan

framskrivningen inte direkt översättas till att det finns ett visst behov av boenden i det egna nämndområdet eller regionen.²

Äldrenämnden fattade 2018-05-15 beslut om redovisning och analys av avslag på ansökningar inom staden avseende särskilt boende 2017. I Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande i ärendet framkommer det att förvaltningarnas främsta skäl till att de fattar avslagsbeslut om särskilt boende grundar sig i att behoven kan tillgodoses genom redan beviljade eller utökade insatser. En vanlig orsak till att den enskilde vill flytta till servicehus handlar om att nuvarande boende är otillgängligt. Äldreförvaltningen ser att bedömningen av rätten till särskilt boende utgår från lagstiftningen och stadens riktlinjer samt att en individuell bedömning görs i varje enskilt fall. Antalet ansökningar om servicehus har successivt minskat i staden med 400 beslut sedan år 2009. Elva förvaltningar har minskat antal ansökningar till servicehus vid en jämförelse med året innan. I stort sett samtliga förvaltningar lyfter fram att en vanlig orsak till att den äldre vill flytta till servicehus handlar om att det nuvarande boendet är otillgängligt, inte anpassat eller för stort. Den enskilde har ofta ett litet eller inget omsorgsbehov och det handlar om en bostadsfråga vilket inte är ett skäl att bevilja vare sig servicehus eller vård- och omsorgsboende enligt gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.³

Det finns i dagsläget inte någon stadsgemensam definition eller regler om vad ett servicehus ska innehålla och därför ser verksamheterna också olika ut i stadens servicehus. Behov av boende för de målgrupper som behöver andra boendeformer än servicehus lyfts i den stadsövergripande boendeplanen.⁴

Förvaltningen anser att omfattande ombyggnationer kommer krävas för att B-husets lokaler ska uppfylla kravet om att servicehus ska vara fullvärdiga lägenheter med bland annat kök. Förvaltningen har tidigare bedömt att det inte är rimligt att vidta åtgärder för att uppfylla Arbetsmiljöverkets krav för att B-huset fortsatt ska kunna vara ett vård- och omsorgsboende, vilket förvaltningen anser även är gällande vid ombyggnation till servicehus.

Framöver finns ett ökat behov av fler boendeplatser för äldre inom stadsdelsområdet och i övriga regionen, vilket förvaltningen bedömer behöver planeras för tillsammans med övriga staden samt utredas ytterligare utifrån flera aspekter som behöver beaktas.

---

² Boendeplan för äldre 2019 med utblick mot 2040 för region Östra Söderort.

³ Äldreförvaltningen Stockholms stad; Redovisning och analys av avslag på ansökningar avseende särskilt boende 2017.

⁴ Äldreförvaltningen; Rapport utredning av servicehus 2017.

Bilagor

1. Skrivelse om boende för äldre inom stadsdelsområdet